

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 44098**Nom:** Avaluació i intervenció neuropsicológica en demències i altres trastorns**Cicle:** Màster Universitari Oficial**Crèdits ECTS:** 3**Curs acadèmic:** 2025-26**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
2187 - Màster Universitari en Psicogerontologia	Facultat de Psicologia i Logopèdia	1	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2187 - Màster Universitari en Psicogerontologia	Avaluació i intervenció neuropsicológica en demències i altres trastorns	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

ESPERT TORTAJADA RAUL

RESUM

La assignatura "*Evaluación e intervención neuropsicológica en demencias y otros trastornos relacionados*" proporcionarà a los alumnos/as los conocimientos básicos y aplicados sobre el abordaje no farmacológico utilizado en la actualidad con pacientes afectados de patologías neurodegenerativas del Sistema Nervioso Central. Se trata de un tema de hondo calado en la sociedad actual, dada la cantidad de demencias que son diagnosticadas en la actualidad y la gran repercusión que tienen sobre la vida diaria de estos pacientes en todos los dominios cognitivos. Esta asignatura está conectada con la materia "*Bases Psicobiológicas del envejecimiento normal y patológico*", en la que los alumnos han adquirido los conocimientos teóricos necesarios como para conocer las demencias primarias y secundarias. Esta asignatura consta de una primera parte de delimitación del concepto estimulación cognitiva, incidiendo específicamente en las demencias, así como una breve historia del mismo. A continuación, se hace referencia a las bases neurobiológicas que posibilitan la intervención cognitiva, entendido esto como los procesos cerebrales y fisiológicos que hacen posible el hecho de observar mejoría en el desempeño de una función cognitiva dada (reserva cognitiva, plasticidad cerebral, neurogénesis, factores de crecimiento nervioso, dendrogénesis, angiogénesis y mielogénesis). El siguiente bloque profundiza en las variables relacionadas con el entrenamiento cognitivo y que ayudan a que el tratamiento sea exitoso, tales como el ejercicio físico, la gestión del estrés, las creencias o la alimentación saludable. Seguidamente los alumnos recibirán formación sobre los protocolos de actuación concreta en cuanto a los principales dominios

cognitivos y los programas específicos de estimulación cognitiva más utilizados en la actualidad (ROT, TRG, PECA, Snoezelen, Pixels Therapy, etc.) para finalizar con unos talleres específicos de lenguaje, atención, memoria y funciones ejecutivas. Finalmente, se hará referencia a la estimulación/rehabilitación cognitiva basada en tareas de ordenador.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

-

Conèixer els recursos i l'organització del sistema d'atenció sociosanitària a les persones majors.

Conèixer en profunditat els distints models d'avaluació, diagnòstic, intervenció i tractament en el camp de la Psicogerontologia, així com les tècniques i procediments que d'ells es deriven.

Desenvolupar la capacitat de treball autònom amb capacitat autocrítica.

Desenvolupar la capacitat per a treballar en grup i solucionar problemes de forma cooperativa.

Mostrar un sentit crític raonable, curiositat intel·lectual i capacitat d'argumentació sobre problemes complexos.

Planificar, desenvolupar i supervisar el procés d'avaluació psicogerontològica en els diferents contextos i àmbits d'actuació.

Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

Saber assessorar i intervindre en l'àmbit familiar de les persones majors tant sanes com malaltes.

Saber diseñar y desarrollar programas específicos relacionados con los trastornos psicológicos y los problemas sociales más frecuentes en personas mayores.

Saber elaborar informes i comunicar els resultats de les avaluacions amb diferents propòsits i per a diferents destinataris.

Saber identificar les implicacions ètiques de la seua actuació professional i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia i la resta de professions afins, mostrant un compromís ètic i professional en relació amb les responsabilitats cíviques, socials i globals.

Saber planificar i desenvolupar programes d'intervenció seleccionant els objectius, els procediments i els instruments més apropiats en funció de les característiques del problema i del context.

Ser capaç d'interpretar els resultats d'una avaluació i de fer un diagnòstic sobre les persones i/o situacions avaluades.

Ser capaç de planificar i desenvolupar una avaluació utilitzant els instruments i tècniques més convenients.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Tutories	3,00
Teoria-Pràctiques	21,00
Total hores	24,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	5,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	3,00
Estudi i treball autònom	30,00
Preparació de classes	5,00
Preparació d'activitats d'avaluació	1,00
Resolució de casos pràctics	5,00
Total hores	49,00

METODOLOGIA DOCENT

Se utilizará una metodología diversificada en el desarrollo de las sesiones, distribuyendo el tiempo

presencial del siguiente modo:

- Exposición por parte del profesor: 14 h.
- Actividad de juego de roles (anamnesis y pase de test neurops.): 1 h.
- Visionado, análisis y discusión de casos clínicos en video: 5 h.
- Tutorías individuales y/o grupales: 4 h.

AVALUACIÓ

BIBLIOGRAFIA

- Arnedo, M., Bembibre, J, Triviño, M. (2013). Neuropsicología a través de casos clínicos. Editorial Medica Panamericana, Madrid. Deví, J., Deus, J. (2004). Las demencias y la enfermedad de Alzheimer. Una aproximación práctica e interdisciplinar. Editorial ISEP Universidad. Barcelona. Peña-Casanova, J. (2007). Neurología de la conducta y Neuropsicología. Editorial Medica Panamericana, Madrid.
- Webgrafía: www.dailymotion.com/raulespert (playlists: Alzheimer y Otras demencias). Uso del Aula Virtual para subir listas de reproducción (con vínculos) de videos complementarios a las clases. Página web de divulgación del profesor Raúl Espert con 13.100 videos ordenados en 202 playlist. A fecha de 24 de Enero de 2018 cuenta con 33 millones de reproducciones de video.
- Oltra-Cucarella, J., Pérez-Elvira, R., Espert, R., & Sohn McCormick, A. (2016). Are Cognitive Interventions Effective in Alzheimers Disease? A Controlled Meta-Analysis of the Effects of Bias. *Neuropsychology*. <http://dx.doi.org/10.1037/neu0000283>
- Alberca Serrano, R., López-Pousa, S. (2010). Enfermedad de Alzheimer y otras demencias. Ed. Medica Panamericana.
- Dennis-Rains, G. (2006) Principios de Neuropsicología Humana. Ed. McGraw Hill. Espert, R. (1995). Demencias degenerativas (capítulo 8). En Caballo, V., Buéla-Casal, G. y Carroble, J.A (editores). Manual de psicopatología y trastornos psiquiátricos. Vol. 1. Siglo XXI, Madrid. Espert, R., Villalba, S., Oltra, J., Gadea, M. (2017). Avances en entrenamiento cognitivo: Neuromodulación (tDCs), mindfulness y realidad virtual (cap. 8). En Santonja, J.M. (coordinador). Guía de manejo práctico de la enfermedad de Alzheimer (Grupo de Neurología Cognitiva de la Sociedad Valenciana de Neurología, COGVAL) (pp: 101-122). Kolb, B., Wishaw, I. (2017). Neuropsicología Humana (7ª ED.). Ed. Médica Panamericana, Madrid. Molinuevo, J.L., Peña-Casanova, J. (Editores) (2009). Guía oficial para la práctica clínica en demencias: Conceptos, criterios y

recomendaciones 2009. Sociedad Española de Neurología. Thomson Reuters, Barcelona 2009.
Navarro, J.F. y Espert, R. (1995). Neuropsicología: casos clínicos y pruebas razonadas de autoevaluación. Siglo XXI, Madrid.